

بسمه تعالی

نهضت آزادی ایران

تأسیس ۱۳۴۰

بیانیه پیرامون انتخابات میان دوره‌ای

«نهضت شرکت نمی‌کند!»

چرا نهضت در انتخابات میان دوره‌ای شرکت نمی‌کند؟

وزارت کشور بر طبق اطلاعیه مورخ ۶۵/۴/۸ از مردم دعوت کرده است برای داوطلبی نمایندگی و برای انتخاب ده نفر نمایندگان میان دوره‌ای در دومین مجلس شورای اسلامی که حدود دو سال به پایان عمر آن مانده و به شرح زیر اعلام شده است آماده گردیده و اقدام نمایند:

تهران یک نفر- شهرستان ۹ نفر

آخرین مهلت نام نویسی داوطلبان روز ۶۵/۴/۱۶ بوده است و جمعه ۱۰ مرداد ماه ۱۳۶۵ به عنوان روز اخذ رأی در سراسر کشور تعیین شده است.

* * *

با آنکه نهضت آزادی ایران در انتخابات نمایندگان اولین مجلس شورای اسلامی و در انتخابات ریاست جمهوری مرداد ماه ۶۴ فعالانه وارد شد، ولی بنا به دلایلی که ذیلاً به عرض هموطنان عزیز می‌رساند، ترجیح داده است از مشارکت و فعالیت در انتخابات میان دوره‌ای حاضر خودداری نماید.

متأسفانه چنان حالت یأس از دستگاه حاکمیت نسبت به تأمین حقوق و خواسته‌های ملت در جامعه حکمفرما است و مردم چنان بی‌تفاوت نسبت به سرنوشت خود و مملکت گشته‌اند که خارج از اطلاعیه‌های دولتی و اظهارات رسمی و تبلیغات افراد ذینفع حرف و حرکتی در داخل مردم دیده نمی‌شود و کسی تا به حال از ما نپرسیده است که موضع نهضت در انتخابات میان دوره‌ای چگونه است.

ولی ما همانطور که در بیانیه‌های "چه باید کرد" صریحاً اعلام داشته‌ایم تنها راه نجات کشور از چنگ مشکلات و مصائب کنونی را مبارزه قانونی در چارچوب نظام جمهوری اسلامی و بر پایه قانون اساسی می‌دانیم و بر این اساس لازم دانستیم این بیانیه را برای اطلاع ملت و دولت منتشر سازیم.

نهضت آزادی ایران بر طبق آنچه در بیانیه‌های یکم تا ششم انتخابات اولیه دومین مجلس شورای اسلامی، از دی ماه ۶۲ تا اردیبهشت ۶۳ گفته است کماکان عقیده دارد که:

"... داوطلب نمایندگی شدن، کاندیدا دادن و شرکت کردن در انتخابات در صورت تأمین آزادی واقعی انتخابات و اطمینان بر امنیت و عدالت وظیفه ای طبیعی می‌باشد" (از بیانیه شماره یک مورخ ۶۲/۱۰/۱)

"یکی از اساسی‌ترین خواسته‌ها و آرمانهای ملت ایران در مبارزات سالیان دراز خود علیه رژیم خودکامه استبداد سلطنتی احراز حق حاکمیت به معنای شرکت آزادانه تمامی اقشار مردم در تعیین سرنوشت خویش بوده است... پنجاهی ۶ و ۷ و ۸ اصل سوم قانون اساسی، دولت جمهوری اسلامی را به شرح زیر موظف می‌سازد که تمام امکانات خود را برای تحقق این اهداف و آرمانها به کار برد:

بند ۶- محو هرگونه استبداد و خود کامگی و انحصار طلبی،

بند ۷- تأمین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در حدود قانون،

بند ۸- مشارکت عامه در تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی خویش

... اگر مردم احساس کنند که امنیت و آزادی ندارند مسلماً به تدریج دلسرد شده و حالت بی‌تفاوتی پیدا نموده و در آغاز خود را از هر گونه تعهد و فعالیتهای اجتماعی و از جمله شرکت در انتخابات کنار می‌کشند.

... اگر دولت به ما امکان و اجازه تبلیغات و روزنامه‌ها و سمینار و میتینگ می‌داد مردم عملاً می‌دیدند که برای غیر وابستگان به حاکمیت و غیر موافقان نیز آزادی و امنیت وجود دارد..."

(از بیانیه شماره دو مورخ ۶۲/۱۱/۳)

"نهضتی‌ها خود انگیزه و کیل و وزیر شدند ندارند بلکه تنها می‌کوشند با تأمین آزادی برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان و تضمین امنیت و عدالت مردم را از غفريت یأس و ترس و بی‌تفاوتی به دور نگه داشته... نمایندگان واقعی به مجلس مورد قبول همگان بفرستند...

نهضت معتقد است همان طور که در نطق قبل از دستور مورخ ۶۲/۵/۲۰ آقای مهندس بازرگان اعلام گردیده "انتخابات خالی از آزادی و نظارت ملی و مجلس حاصل از آن فاقد کمترین اثر برای اهداف فوق و عاری از اعتبار و ارزش از نظر شرعی و قانونی و حقوقی بوده و هر اکثریتی که آورده شود و هر ادعائی که از استقبال و تأیید مردم بنمایند مردود و باطل است." (از بیانیه شماره سوم مورخ ۶۲/۱۱/۱۵)

"الحق باید گفت که برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان متعلق یا مرتبط با حاکمیت یعنی برای موافقین آزادی و امنیت مطلوب وجود داشته و خواهد داشت. اما در هیچیک از قاموس‌های سیاسی، حقوقی و اجتماعی دنیا آزادی موافقین را آزادی نمی‌گویند. مگر آنکه معادل عینی یا لااقل مشابه نسبی آن برای مخالفین در چارچوب قوانین مصوب وجود داشته باشد.

لازمه حکومت مردم و انتخابات شورائی قانونی امکان تبلیغات و تجمعات آزاد و آسان موافقین قبل از ایام رأی گیری است...

ما می‌خواهیم انتخابات واقعاً آزاد و صد در صد منطبق با اصول و موازین قانون اساسی صورت گیرد تا مجلسی که از آن زائیده می‌شود مجلس اسلامی، قانونی و مردمی بوده بتواند از عهده پاسداری نظام و تحقق پیمان مقدس یا شعار مثلث انقلاب برآید." (از بیانیه شماره چهار مورخ ۶۲/۱۲/۱۵)

"با توجه به عدم صدور پاسخ و یا اقدامی مقتضی از طرف رئیس جمهوری، شورای عالی قضائی، وزارت کشور و ادامه محدودیت فعالیت نهضت آزادی و عدم امکان در میان نهادن مسائل مهم کشور با مردم، نهضت آزادی ایران اجباراً و عملاً از مشارکت مؤثر در معرفی کاندیدها محروم ماند و احقاق این حق اسلامی و انجام این وظیفه ملی غیر ممکن گشت." (از بیانیه شماره پنج ۶۳/۱/۴)

"اگر قبول داشته باشیم که رأی دادن و نماینده انتخاب کردن وظیفه نبوده بلکه حق قانونی و شرعی افراد است چنین نتیجه می‌گیریم دولت می‌بایستی به جای آنکه به تشویق و تحریک و احیاناً به تهدید مردم برای کاری که مربوط به خودشان است بپردازد شرایط ایفای صحیح و آزاد این کار را تأمین می‌نمود، به ویژه که تجربه نشان داده است گاهی در اثر اختناق و استیصال یگانه راهی که در اختیار ملت‌ها می‌ماند خودداری آنها از شرکت در انتخابات است و یک نوع مقاومت منفی محسوب می‌شود. در این صورت اصرار و اعمال فشار حاکمیت در کاری که صد در صد متعلق به خود مردم است یک نوع تحمیل و اختناق بوده و اعتراف ضمنی به وجود نارضایتهای وسیع می‌باشد..."

“امید و دعای نهضت آزادی ایران این است که ملت ستمدیده دلیرمان، آزادی و حق حاکمیتی را که از طریق مبارزه و تصویب قانون اساسی به دست آورده است پاس دارد و در مسیر خدمت به ایران و اسلام و نظارت بر حکومت به وظیفه الهی امر به معروف و نهی از منکر عمل نماید.”

(از بیانیه شماره شش مورخ ۶۳/۲/۲۵)

آزادی و امنیت در انتخابات میان دوره‌ای

در انتخابات میان دوره‌ای حاضر مقامات مملکتی خود را بی‌نیاز دیده‌اند که وعده‌ها و تأکیدهای گذشته را در زمینه آزادی انتخابات و اجازه و امکاناتی که به همه طبقات برای معرفی کاندیدا و تبلیغات داده شده است تکرار نمایند. هم اطلاع از بی‌علاقگی مردم نسبت به این قضایا داشته‌اند و هم ناباوری و تجربیات آنها برایشان مسلم بوده است. خصوصاً که محدودیت‌ها و روش‌ها، اگر در مقایسه با زمان انتخابات اصلی سخت‌تر نشده باشد سهلتر و قانونی‌تر نشده است. از جمله در مورد نهضت آزادی علاوه بر آنکه مانند احزاب غیر موافق دیگر از انتشار روزنامه و استفاده از مطبوعات و رسانه‌ها کماکان محروم و ممنوع بوده است چندین بار محل دفتر و جلسات و اجتماعات داخلی بسیار محدود ما مورد حملات و ضربات و خطرات شدید قرار گرفته است و چون علیرغم شکایات مکرر ما کمترین ممانعت و تعقیب و حتی تقبیح عمل مهاجمین وابسته صورت نگرفته است اقدام آنها را باید به دستور یا لاقبل به اجازه مقامات مسئول بدانیم.

تمام اوضاع و احوال نشان می‌داد که اگر به فرض داوطلب مشارکت در انتخابات میان دوره‌ای و معرفی کاندیدا و مراجعه به مردم می‌شدیم و برقراری شرایط قانونی آزادی و امنیت را از دولت مطالبه می‌کردیم مسلماً مواجه با اجابت و امکانات بهتری بالنسبه به گذشته نمی‌گشتیم.

از طرف دیگر مجلس موجود مجلسی نیست که جو سالمتر و قانونی‌تری از محیط خارج داشته و برخوردار از آزادی و امنیتی باشد که با ورود چند نماینده جدید حتی اگر شایسته هم باشند تغییر و تأثیری در آن حاصل گردد. این مجلس عدم صلاحیت و قاطعیت خود و استعفای از مسئولیت را در برخورد با مسائل اساسی کشور و وظائف تعهدی نشان داده است.

مجلس در مورد جنگ بی‌پایانی که بر کلیه مسائل و مصائب انقلاب و نظام اشرف دارد و حیات و سرنوشت ملت وابسته به آن بوده جز مجموعه ملت و نمایندگان واقعی آن هیچ مقامی حق تصمیم‌گیری نهائی نسبت به آن را ندارد قبول بی‌اطلاعی و بی‌اثری نموده است. در ادامه و اجرای موافقنامه یا قرارداد الجزائر و عقد قراردادهای توافقی با بیگانگان که بر طبق قانون اساسی باید مشروحاً و کلاً با اطلاع و تصویب مجلس باشد سکوت خائنانه اتخاذ کرده است. در نظارت بر اعمال و تعیین دولت که دومین وظیفه اصلی هر مجلس می‌باشد کوتاهی و ملاحظه‌کاری نشان داده است. بر انحصارگری و اختناق دولتی و اداره امور کشور از طریق جوسازی و هرج و مرج صحه گذارده است. به طور کلی حالت انفعالی و چهره‌ای مانند مجلس فرمایشی شاهنشاهی به خود گرفته مردم و خدای مردم را که برای آنها و به نام آنها سوگند خورده پشت سر انداخته است...

* * *

با توجه به مراتب بالا و علل و عواملی که ذکر شد نهضت آزادی ایران عاقلانه‌تر و عملی‌تر دید که وقت ملت و دولت و خود را بیهوده تلف ننموده از هموطنان عزیز نیز دعوت به عمل بیهوده نکند. بنابراین نهضت آزادی ایران تصمیم به عدم مشارکت در انتخابات میان دوره‌ای و خودداری از معرفی کاندیدا و تبلیغات و اقدامات مربوط گرفت. بدیهی است که اعتراض و انصراف نهضت آزادی در انتخابات میان دوره‌ای دومین مجلس شورای

اسلامی و انتخابات نمایندگان به صورتی که در قانون اساسی آمده است می‌باشد و نه تعطیل یا تغییر در مبارزه پیگیر و قانونی و به حقی که خود را در برابر خدا و خلق موظف دانسته‌ایم. نه ما خسته و منصرف شده‌ایم و نه ملت شرافتمند ایران باید ناامید و سست گردیده رسالت و سرنوشت خویش را به دیگران یا به گردش روزگار بسپارد که در این صورت یقیناً دنیا و آخرت مطلوبی برایش فراهم نخواهد گشت و روزگارش بدتر از آنچه هست و شکایت دارد خواهد شد.

ما همیشه گفته‌ایم راه نجات و کلید مشکل‌گشای مسائل و معضلات در مجلس نمایندگان و در آزادی و حاکمیت ملت بر طبق قانون اساسی نهفته است. از این راه و از طریق قیام قانونی و مبارزه با تلاش و پایداری است که ملت می‌تواند اختیار از دست رفته را باز یابد و کشتی طوفان‌زده کشور را به سرزمین سلامت و به سرنوشت سعادت برساند. شعار ما و خواست ملت در پیشگاه معدلت باید ربنا افرغ علینا صبرا و ثبت اقدامنا^۱ بوده اطمینان به وعده الهی داشته باشیم که فرموده است:

والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين^۲ بنابراین دست از مطالبه آزادی و امنیت برای مشارکت در انتخابات و فعالیت‌هایی که حق و حاکمیت ملت را تأمین نماید برنداشته هوشیاری و حضور هموطنان گرانمایه را در همه احوال و در آنچه حق آنها و مسئولیت ما در برابر وجدان ملی و تاریخ ایران و در برابر آفریدگاری که بازگشت همگان به سوی اوست، می‌طلبیم.

اعتراض و انصراف ما از انتخابات میان‌دوره‌ای اعتراض و اتمام حجت می‌باشد و از دولتیان و متولیان می‌خواهیم، همانطور که بعضی از مقامات و مسئولین متوجه شده‌اند، به عهد و پیمان خود نسبت به قانون اساسی و حقوق و حاکمیت ملی وفا نموده جامعه بسته و انحصاری خودشان را تبدیل به جامعه‌ای آزاد و متعلق به خلق و خدا نمایند، تا مردم به شرکت در انتخابات بعدی رغبت نشان دهند که اگر چنین کنند نه تنها به وظیفه و پیمان عمل نموده‌اند بلکه به سود بقای نظام و حتی سلامت خودشان نیز خواهد بود.

خدا ولی و هادی همه ما باشد

نهضت آزادی ایران

تیر ماه ۱۳۶۵

1. بقره ۲۵۰- ای پروردگار ما بر ما شکیبایی عنایت کن و ما را ثابت قدم فرما.

2. عنکبوت ۶۹- کسانی که در راه ما (خدا) مجاهدت کنند مسلماً راه‌های خود را به آنان نشان خواهیم داد و همانا خداوند با نیکوکاران است.